

Land van Ons

**Samen werken aan een
boerenland vol leven!**

26 feb 2026 – NIVON afd Utrecht

Samen werken aan een boerenland vol leven

Fike van der Burght

Deelnemer Land van Ons

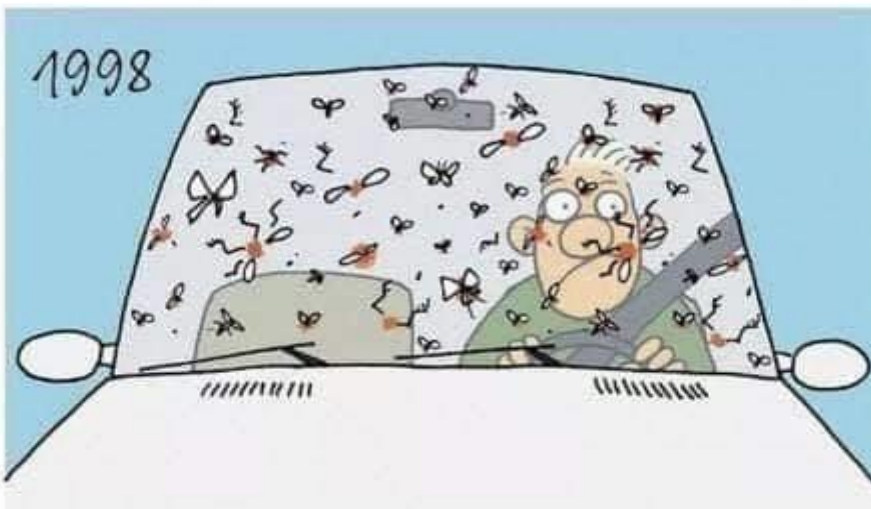
Bestuurslid Aankoop

Strokenteel Holtesch Beeld: Gerrit Jan Kamphuis

Samen werken aan een boerenland vol leven

**Land
van
Ons**

Herken je dit?

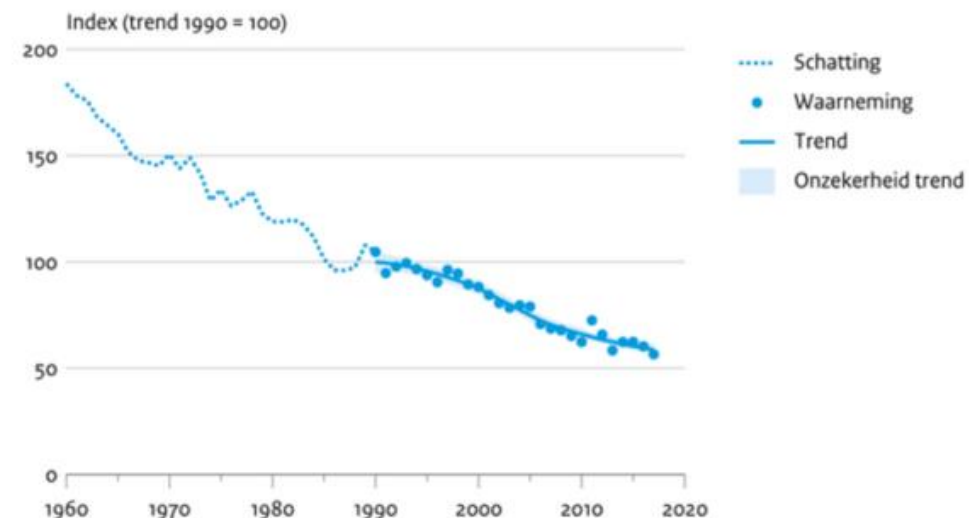

Samen werken aan een boerenland vol leven

Het gaat slecht met de biodiversiteit

Boerenlandvogels in Nederland

Bron: NEM (Sovon, CBS)

CBS/sep18
www.clo.nl/nh47910

- Vanaf 1970 achteruitgang 70% bij zoogdieren, vogels, amfibieën en vissen (WWF)
- Afname insectenpopulatie 75% sinds 1989
- 40% van de soorten wordt bedreigd in bestaan ("Rode Lijst")
- Klimaatcrisis en biodiversiteitscrisis versterken elkaar

Samen werken aan een boerenland vol leven

Landbouw onder druk

Méér en groter was de norm:

- **Gebruik van grote machines**
- **Diepploegen**
- **Inzaaien van monoculturen**
- **Verlagen van de grondwaterstand**
- **Gebruik gifstoffen**
- **Drijfmest en kunstmest**
- **Verdwijnen van landschapselementen zoals heggen, bomen etc**

Samen werken aan een boerenland vol leven

Politiek en Maatschappij roeren zich

- Boerenprotesten
- BBB; no farmers no food
- Klimaatmarsen
- Groei vraag naar lokaal en biologisch
- Mensen willen écht meedoen

Beeld: Markus Spiske Unsplash

Samen werken aan een boerenland vol leven

De essentie LvO

- Doel: herstel van biodiversiteit en landschap op het boerenland
- Niet afwachten maar zelf doen:
- Koop van landbouwgrond met inleg leden
- Grond verpachten aan biologische boer, of boer die wil omschakelen
- Beheerplan biodiversiteit: wisselteelt, hagen, bomen, poelen, bloemrijke akkerranden, natuurvriendelijke oevers
- Per perceel een perceelteam met vrijwilligers

Enkele kentallen

- Burgercoöperatie sinds 2019
- Ruim 30.000 deelnemers
- 28 percelen door heel Nederland
- 400 hectare grond
- 350 actieve vrijwilligers

Steeds meer
percelen –
28 stuks –
januari 2026

Samen werken aan een boerenland vol leven

Hoe werkt Land van Ons?

Samen werken aan een boerenland vol leven

Deelnemers kopen grond

- Deelnemen 30 €/jaar, dit is inclusief €10,00 aan grond (circa 1 m²)
- Deelnemers zijn eigenaar van de coöperatie
- Geen financieel rendement, maar wel extra biodiversiteit
- Verkopen m²'s kan na minimaal 2 jaar
- One person, one vote
- Vrijwilligersorganisatie: lage kosten door inzet van deelnemers en geen fysiek kantoor

Waar stoppen we mee?

- Chemische gewasbescherming
- Chemische verdelging van planten
- Injecteren van drijfmest
- Gebruik van kunstmest
- Gebruik van monoculturen en raaigras
- Intensief maaibeleid
- Diep ploegen

Wat doen we wel?

- Herstel van hagen, singels en houtwallen
- Plantaardige en droge dierlijke mest
- Bewuste verrommeling (dood hout laten liggen, broeihopen, schuilplaatsen)
- Voorkomen van verdichting van de grond, wisselteelt
- Herstel van mineralenhuishouding en zuurgraad van de bodem
- Periodes van rust
- Monitoring

Citroenvlinder

Klein geaderd koolwitje

Klein koolwitje

Groot koolwitje

Kleine vuurvinder

Zwartspriet dikkopje

Eikenpage

Boomblauwtje

Bont zandoogje

Dagpauwoog

Distelvlinder

Atalanta

Koevinkje

Bruin zandoogje

Aankoop grond: sterk gestegen grondprijzen

- Grondprijs wordt bepaald door:
  - druk op schaarse grond
  - kosten afvoer mestoverschot
  - anticipatie op extensivering veeteelt
  - grondbelegging
  - hoge prijs bollengrond
- Steeds vaker inschrijfprocedures
- Startende boeren komen er niet tussen
- 2 van 11 inschrijvingen gegund aan LvO

Antwoord Land van Ons

- Inzetten op gunfactor; voorkeurskandidaat
- Actief netwerken
  - Overheden (190.000 ha landbouwgrond)
  - Vermogende particulieren (180.000 ha)
  - Erfgenamen grootgrondbezitters
  - Stoppende boeren
- Beïnvloeden beleid door lobby

Verkoop van producten

- Bijzondere producten zoals huttentutolie, geroosterde boekweit (kasha), boekweitbier
- Zoeken naar producten en afzet om teelt van nieuwe gewassen rendabel te maken.
- Producten via webshop, streekmarkten, lokale (boerderij)winkel, etc
- Idee voor NIVON-huizen?

A close-up photograph of a hand holding a large, dark brown clump of soil. The soil is moist and crumbly, with several thin roots visible. A small, pinkish-brown earthworm is crawling on the surface of the soil. The background is a blurred green field.

✓ **Vragen**
www.landvanons.nl

**Land
van
Ons**

Samen werken aan een boerenland vol leven

Beeld: Fotografienne